

Handläggare: Maria Ek
Telefon: 08-508 14 021

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till ersättningssystem samt övergripande handläggning av den enskildes val i valfrihetssystem inom omsorgen enligt LSS om personer med funktionsnedsättning – svar till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Thomas Björnstad
Avdelningschef för omsorg
om funktionsnedsatta

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2008-05-26 beslut om att valfrihetssystem inom en rad insatser enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS) ska införas från och med 2009-07-01. Stadsledningskontoret har tagit fram förslag på hur den övergripande utformningen av handläggningen för den enskildes val ska se ut. Förslaget innebär att handläggningen ska se likadan ut, oavsett var i staden den enskilde bor. Staden ska genom en central funktion få en ökad och stadsövergripande kunskap om de enskildas behov och önskemål samt alla i valfrihetssystemet ingående boenden. Stadsledningskontoret har också tagit fram ett förslag till ersättningssystem innebärande fasta ersättningar, s.k. LSS-peng, som följer nivåerna i befintligt resursfördelningssystem. Förvaltningen är sammanfattningsvis positiv till både förslaget om den övergripande utformningen av handläggningen för den enskildes val och till det föreslagna ersättningssystemet. Förvaltningen anser dock att det kvarstår en del frågor bland annat beträffande vissa rutiner i handlägningsprocessen samt beträffande ersättningar för lokalkostnader i ersättningssystemet.

Ärendets beredning

Remissvaret är berett inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning i samråd med ekonomiavdelningen. Ärendet inkom 2008-06-09 för besvarande senast 2008-08-30. Ärendet är remitterat till bland annat samtliga stadsdelsnämnder och socialtjänstnämnden. Stadsdelsnämndens handikappråd behandlar förvaltningens remissvar 2008-08-14.

Bakgrund och syfte

Kommunfullmäktige har beslutat att valfriheten ska öka och att staden ska skapa förutsättningar för att ge invånare så stor valfrihet som möjligt. Kommunfullmäktige fattade 2008-05-26 beslut om att valfrihetssystem inom en rad insatser enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS) ska införas från och med 2009-07-01. Kommunstyrelsen gavs, i samband med beslutet om införande av valfrihetssystem, i uppdrag att föreslå den övergripande utformningen av handläggningen av den enskildes val. Kommunstyrelsen gavs också i uppdrag att ta fram ett ersättningssystem och förslag till ersättningar/nivåer eller annan utformning samt att föreslå hur transportkostnader ska hanteras. Förevarande remiss innehåller stadsledningskontorets förslag på den övergripande utformningen av handläggningen av den enskildes val samt förslag till LSS-peng.

Förslaget i sammanfattning

Den enskildes val

Nulägesanalys

Inledningsvis gör stadsledningskontoret, i remissen, en nulägesanalys beträffande den enskildes val. Nulägesanalysen kan sammanfattas enligt följande:

Processen vid val av utförare av en LSS-insats skiljer sig åt beroende på vilken stadsdelsnämnd den enskilde tillhör. Den enskildes önskemål och behov fångas inte till fullo in, vilket får till resultat att flera personer blir erbjudna lägenheter som de inte är intresserade av. Vissa lägenheter har stått tomma under långa perioder, detta trots att det råder en brist på bostäder med särskild service enligt LSS i staden. Utförarna efterlyser en utökad dialog med beställare och förmedlingsgrupper samt uttrycker önskemål om att få lämna information om sina grupp- eller servicebostäder innan förmedling sker. Detta med motiveringen att biståndshandläggare och förmedlingsgrupp ser varje individ medan utföraren själv har en mer övergripande bild av boendet och dess sammansättning. Ytterligare en anledning till detta önskemål är att utförarna står de enskilda brukarna i grupp- och servicebostäder nära och kan se deras behov förändras och utvecklas över tid. Det har exempelvis funnits fall där utförare sett möjligheter för och en vilja hos enskilda

personer att göra boendekarriär, men där detta inte varit möjligt med rådande rutiner. Systemet med fyra lokala förmedlingsgrupper bygger på och upprätthåller ett lokalt syn- och arbetssätt. Det saknas också idag lättillgänglig stadsövergripande information om vilka boenden som finns att tillgå, vilken inriktning de har och hur platssituationen ser ut. Detta gäller även för övriga LSS-insatser, som daglig verksamhet, korttids- och barnboende.

Förslag på ändrade förutsättningar – central förmedlingsgrupp

Med anledning av den nulägesanalys som stadsledningskontoret utfört föreslår stadsledningskontoret sammanfattningsvis följande förändringar i processen kring den enskildes val för att denna ska vara förenlig med valfrihetssystemets syften och mål: Stadsledningskontoret konstaterar att ett standardiserat förfaringssätt för handläggning av ansökningar och dokumentation av den enskildes behov måste utarbetas. Vidare måste det tas fram rutiner för kartläggning av framtida behov av bostad och andra insatser. Det är också av vikt att skapa en stadsövergripande rutin som säkerställer att den enskilde ges information om vad det innebär att lämna en ansökan eller få ett framtida behov kartlagt, hur den fortsatta processen ser ut samt vilka tidsramar som gäller. Information om samtliga i valfrihetssystemet ingående alternativ måste samlas och tillgängliggöras. Det planerings- och rapportsystem som stadsledningskontoret har i uppdrag att ta fram utgör ett mycket viktigt redskap i valfrihetsarbetet. Vidare bör en sammanhållen funktion skapas, en funktion med överblick över både utbud och efterfrågan. Stadsledningskontoret föreslår att en central förmedlingsgrupp ska utgöra den förmedlande länken mellan utbud och efterfrågan och vara expert på alla de i valfrihetssystemet ingående boendena och dagliga verksamheterna, de fyra befintliga förmedlingsgrupperna föreslås avvecklas. Stadsledningskontoret föreslår att den centrala förmedlingsgruppen förläggs till socialtjänstnämnden.

Förslag på övergripande utformning av handlägningsprocessen

Stadsledningskontoret föreslår i förevarande remiss att en ny handlägningsprocess av den enskildes val utformas. Sammanfattningsvis föreslås processen se ut enligt nedan för insatsen bostad med särskild service.

Föreslagen process	Nuvarande process	Kommentarer
Den enskilde vänder sig till sin stadsdel med önskemål om boende	Den enskilde vänder sig till sin stadsdel med önskemål om boende	Inga skillnader i förhållande till nuvarande process.
Den enskilde informeras av sin biståndshandläggare om den fortsatta processen, steg för steg och vilka tidsramar som gäller.		I viss mån sker detta idag, men nu skall det ske strukturerat, med utsatta tidsangivelser för

			respektive moment.
Den enskilde meddelar antingen ett framtida behov eller inkommer med en formell ansökan.	Den enskilde meddelar antingen ett framtida behov eller inkommer med en formell ansökan.		Inga skillnader i förhållande till nuvarande process
Den enskilde fyller i formulär, i vilket behov och önskemål uttrycks.			Detta sker även idag, men i olika omfattning och på olika sätt. Nu en standardiserad process
Informationen förmedlas till central förmedlingsgrupp			Nytt
Den centrala förmedlingsgruppen matchar informationen om den enskildes behov och önskemål med information om alla i systemet ingående boenden.	Ärendedragning inom stadsdelen.		Med det nya förslaget sker urvalet utifrån alla i valfrihetssystemet ingående boenden. Dessutom börjar den centrala förmedlingsgruppen arbeta direkt. De nuvarande förmedlingsgrupperna sammanträder en gång/månad.
	Därefter tas ärendet upp i lokal förmedlingsgrupp.		
Den centrala förmedlingsgruppen återkommer, med, beroende på omständigheterna, antingen;	När en ledig lägenhet uppkommer erbjuds den enskilde plats.		Den enskilde vet när besked kommer, det blir en tydlig återkoppling på intresseanmälan/ansökan.
Vid ansökan: Erbjudande och information om möjliga alternativ (Som huvudregel inom tre månader)	Vid kartläggning: En lägesbeskrivning och prognos (Inom en månad)		
Om erbjudande:	Betänketid varierar	Möjlighet att besöka bostäderna.	Ökad precision i erbjudandena samt samma betänketid över
Betänketid om två veckor	Möjlighet att besöka		

	bostäderna.		staden.
Den enskilde gör sitt val			
Parallell process:			
Utföraren inkommer med information om boendet och för därutöver en löpande dialog med den centrala förmedlingsgruppen			Idag sker visst informationsutbyte, men inte i strukturerad form.

För övriga insatser behöver förmedlingsgruppens roll i processen, enligt stadsledningskontoret, inte vara lika framträdande då insatserna inte omgärdas av samma komplexitet som bostad med särskild service. Stadsledningskontoret framhåller dock att förmedlingsgruppen kommer att spela en central roll även för övriga insatser när det gäller förvaltande av det system i vilket all information om verksamheterna ska finnas samlad.

Effekter av stadsledningskontorets förslag på handlägningsprocessen

Stadsledningskontoret har i ärendet sammanfattat effekterna av förslagen för processen av den enskildes val som följer:

- Alla i staden får samma förutsättningar, oberoende av vilken stadsdelsnämnd den enskilde tillhör.
- Den samlade överblicken av det totala behovet och utbudet som den centrala förmedlingsgruppen besitter skapar förutsättningar för en utökad valfrihet.
- Den föreslagna hanteringen är mer effektiv än den nuvarande och kommer att leda till att färre lägenheter står tomma under längre tid.
- Utföraren kan anpassa sin verksamhet och förändra sin inriktning utifrån behov.
- Kunskapen om behov och önskemål utgör också ett värdefullt underlag för skapande av nya bostäder, något som genererar en ännu större valfrihet på sikt. I en central förmedlingsgrupp får genomförandegruppen en motpart.
- Föreslagen process innebär en större trygghet för den enskilde. Högre grad av återkoppling och fasta tidsramar minskar osäkerheten om var i processen den enskildes ärende befinner sig.
- En stor del av de lokala biståndshandläggarnas resurser går idag till förmedlingsarbete och att leta möjliga alternativ till den enskilde, resurser som med det föreliggande förslaget kan disponeras på annat sätt.

Ersättningssystem

Stadens resursfördelningssystem för omsorg om funktionshindrade

Medel för omsorg om funktionshindrade fördelas idag till stadsdelsnämnderna på följande fyra sätt:

- Fast anslag
- Prestationsrelaterat anslag
- Ersättning för personlig assistans (de första 20 timmarna)
- Särskilt riktade anslag

De två sistnämnda berörs inte i stadsledningskontorets förevarande remiss och det fasta anslaget berörs endast vad gäller resor till och från daglig verksamhet. För det prestationsrelaterade anslaget gäller ett nytt resursfördelningssystem från 2008.

Resursfördelningen är kopplad till en nivåbedömning, vilken utförs av socialtjänstförvaltningens bedömningskansli. Nivåsystemet baserar sig på den enskildes omsorgsbehov. Bedömningskansliet läser av nivåfördelningen två gånger per år vilket kan leda till budgetjusteringar i samband med årets två tertialrapporter. Detta gäller för såväl bostad med särskild service som korttidshem och daglig verksamhet, de insatser som behandlas i stadsledningskontorets remiss. Schablonen till stadsdelsnämnderna omfattar samtliga kostnader för insatsernas utförande. Stadsdelsnämnderna gör ett avdrag för administration och politisk ledning, varefter resurserna fördelas till utförarna. Alla insatser enligt LSS är avgiftsfria för den enskilde, egenavgifter tas ut för t.ex. hyra och kost.

Förslag till LSS-peng

Stadsledningskontoret föreslår att LSS-peng införs. Förslaget innebär inte någon förändring av nuvarande resursfördelningssystem för LSS-insatser till stadsdelsnämnderna. Stadsledningskontoret föreslår fasta ersättningar utifrån nivåer till samtliga berörda utförare. Nivåerna grundar sig på den nivåbedömningsmodell som bedömningskansliet använder vid mätning av den enskilde brukarens behov.

Stadsdelsnämnderna föreslås betala den av kommunfullmäktige beslutade ersättningen för omsorgsinsatsen till den verksamhet där brukaren får sin beviljade insats. De enskilda enheterna kan inte påverka kostnader för politisk ledning och central myndighetsutövning, dessa kostnader föreslås därför inte ingå i pengens. Stadsdelsnämndernas kostnad för detta uppgick i genomsnitt till 0,6 % år 2007. Samma resonemang gäller för vissa verksamhetsövergripande kostnader inom verksamhetsområdet, t.ex. avdelningschef och myndighetsutövning. Stadsdelsnämndernas kostnad för detta uppgick i genomsnitt till 4,4 % av budgeten. Detta innebär att i föreslagen ersättningsmodell görs ett avdrag på 5 % av schablonen avseende myndighetsutövning och politisk ledning. Dessutom föreslås ett avdrag för kostnad för gemensamhetslokaler för verksamheter som drivs i egen regi eller

på entreprenad. Kostnader för gemensamhetslokaler vid dessa driftsformer föreslås därför inte ingå i LSS-pengen utan hanteras och bekostas centralt av stadsdelsförvaltningarna. De enskilt drivna verksamheterna föreslås däremot få en fast schablonersättning som kompensation för lokalkostnaden. Ersättningens storlek föreslås variera beroende på typ av boende och motsvaras av avdraget som görs för verksamheter som drivs i egen regi eller på entreprenad. Ersättningen till privata utförare för lokalkostnader föreslås till följande:

- Servicebostad: Ingen schablonersättning för lokalkostnad eftersom denna verksamhet inte har några egna gemensamhetslokaler.
- Gruppboende och barnboende: 120 kr/dygn och plats
- Daglig verksamhet: 140 kr/dag och heltidsplats och 112 kr/dag och deltidspärs
- Korttidshem: 250 kr/dygn och plats

Stadsledningskontoret föreslår också en moms-kompensation på 5,4 % till privata utförare som inte har möjlighet till de momsavdrag avseende hyra, varor och tjänster som kommunala utförare har rätt att göra.

Vid försäljning av plats till annan stadsdelsnämnd får den säljande stadsdelsnämnden ersättning enligt beslutad LSS-peng plus den faktiska kostnaden för hyra.

Stadsledningskontorets konsekvensbeskrivning av förslaget ersättningssystem

Stadsledningskontoret framhåller inledningsvis att införandet av LSS-peng, som ska täcka kostnader för omsorgsinsatsen och som är lika för alla utförare, ger lika förutsättningar att bedriva vård och omsorg oavsett regiform. Inget utrymme ges heller för diskussioner kring vad ersättningen ska täcka. Konsekvensen kan bli att det för vissa utförare blir en höjning och för andra en sänkning av ersättningen i jämförelse med dagens ersättning. Detta kan medföra en anpassningsperiod för vissa enheter. Att som utförare ställa sig utanför valfrihetssystemet kan i ett längre perspektiv innebära att kundunderlaget minskar i och med att nya utförare tillkommer. Utförare utanför valfrihetssystemet kan då behöva anpassa kostnader och verksamhet till valfrihetssystemet för att vara konkurrenskraftiga. För brukare med privat utförare utanför det nya systemet sker inga förändringar.

I det föreslagna ersättningssystemet ska resurserna för omsorgsinsatserna, LSS-pengen, destinerats till den verksamhet där brukaren får sin insats utförd. Detta medför att stadsdelsnämnderna inte längre kan balansera kostnader inom och mellan verksamhetsområden. Dagens ersättningsnivåer till utförare varierar idag från stadsdel till stadsdel, schablonavdraget som görs för att täcka bl.a. administrativa kostnader varierar mellan 3 % - 10 %. För vissa stadsdelar täcker inte avdraget de faktiska kostnaderna, medel tas då från andra verksamhetsområden för att täcka kostnaderna. Förslaget till LSS-peng innebär att varje stadsdel måste anpassa sitt nuvarande system till pengnivån.

Förslaget innebär dels en förändrad ersättningsnivå till utförarenheter, dels en förändring av den nyss nämnda andel av schablon som stadsdelsnämnden använder till bl.a. administration. Systemet med valfrihet och föreslaget pengsystem införs 2009-07-01, vilket innebär att stadsdelsnämnderna under första halvåret 2009 kan arbeta med nödvändiga anpassningar. Ett schablonavdrag för verksamheternas kostnader för gemensamhetsytor kan enligt stadsledningskontoret leda till att stadsdelsnämnderna kommer att ha möjlighet att utjämna skillnader mellan olika verksamheters högre och lägre hyror.

Förslaget innebär att LSS-pengen utgör 95 % av schablonen med ytterligare ett fast avdrag respektive ersättning för hyreskostnad. Kommunfullmäktiges beslut om en schablonhöjning innebär att pengan höjs motsvarande. Pengen gäller alla verksamheter som drivs i egen regi samt enskilt drivna verksamheter som finns med på ramavtal, upphandlade i enlighet med den föreslagna lagen om valfrihetssystem (LOV). I de fall entreprenadupphandlingar görs måste priset/pengen vara förutsägbar under hela avtalsperioden enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). En klausul om indexuppräknning ska därför finnas med i avtalet. De entreprenadupphandlingar som genomförs bör av verksamhetsmässiga skäl ha långa avtalsperioder men med möjlighet att med kortare intervaller säga upp avtalen ifall kommunfullmäktiges beslut om pengnivå innebär större förändringar av förutsättningarna.

Förslaget till LSS-peng innebär också att resor till och från daglig verksamhet inte ingår i pengan utan bekostas av köpande stadsdelsförvaltning. En konsekvens av valfrihet inom verksamhetsområdet kan bli att transportkostnaderna ökar, att nogsamt följa kostnadsutvecklingen för resor anses vara av vikt.

För brukare med mycket omfattande omsorgsbehov är valfriheten beträffande bostad med särskild service idag begränsad. Förhoppningen är att valfriheten även för dessa brukare ska öka genom tillkomsten av fler aktörer. Omkring 25 brukare i staden omfattas av s.k. särskild redovisning, d.v.s. utföraren har en kostnad som överstiger 600 tkr mer än beviljad högsta nivå för boende vilket gör att stadsdelsnämnden kan ansöka om särskild redovisning för att få kostnadstäckning. Stadsledningskontoret anser att erfarenheterna visar att systemet fungerar på ett tillfredsställande sätt.

I ett valfrihetssystem kan stadsdelsnämnderna inte garantera viss beläggning eftersom det är brukarens eget val som styr. Detta kan få till resultat att vissa verksamheter står med tomma platser. Beträffande tomgångsersättning föreslår dock stadsledningskontoret att utförare erhåller ersättning under ett visst antal dagar vid brukares flytt eller dödsfall. Förslaget innebär att ersättning utges till utförare med 75 % av beviljad nivå, dock

maximalt under en månad och för det fall platsen inte ianspråkats av annan brukare under denna tid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är sammanfattningsvis positiv till den föreslagna handläggningsprocessen beträffande den enskildes val av utförare samt till förslaget om LSS-peng. Ur ett brukarperspektiv är det framför allt positivt med en handläggningsprocess, i samband med val av boende, som är densamma oavsett var brukaren bor. Förvaltningen menar också att de fasta tidsramarna som inryms i den föreslagna processen kommer brukaren tillgodo och tydliggör vad som kan förväntas efter det att önskemål om boende framförts. Förvaltningen anser också att det föreslagna ersättningssystemet, baserat på nivåersättningarna, främjar konkurrensneutraliteten mellan verksamheter oavsett dess regiform.

Handläggningsprocessen

Förvaltningen ställer sig positiv till att en central förmedlingsgrupp inrättas. Detta mot bakgrund av att förmedlingsgruppernas arbete i nuläget är lokalt förankrat. Förvaltningen anser det vara av vikt att staden beträffande förmedling av bostad med särskild service ses i ett helhetsperspektiv. En funktion med överblick över både utbud och efterfrågan torde vara nödvändig i ett valfrihetssystem. Förvaltningen vill också framhålla att det i denna, eller eventuellt annan central funktion, bör finnas en sammanhållen funktion för utbyggnad. Förvaltningen anser att de eller den funktion som överblickar efterfrågan, utbud och behov av utbyggnad behöver sammankopplas. Även genomförandegruppen är en viktig byggsten för att få ett så komplett helhetsperspektiv som möjligt. Utbudet av bostäder är avgörande för brukarens valfrihet. Det är av vikt att en central funktion kan ge stadsdelarna underlag och signaler om det faktiska behov av utbyggnad som föreligger. I ett stadsövergripande perspektiv kan det vara svårt för respektive stadsdel att avgöra det faktiska behovet, vilket kan både begränsa och skapa ett överskott av bostäder för målgruppen.

Stadsledningskontoret konstaterar i remissen att det behövs en strukturerad behovskartläggning för att fånga upp den enskildes omedelbara och framtida behov och önskemål av insats. Förvaltningen delar denna uppfattning men ställer sig samtidigt frågande till hur en strukturerad behovskartläggning är avsedd att utformas, bland annat med hänsyn till sekretessfrågor.

I remissen framförs också att en stadsövergripande rutin ska etableras, en sådan rutin ska säkerställa att den enskilde ges information om vad det innebär att lämna en ansökan eller få ett framtida behov klarlagt, hur den fortsatta handläggningsprocessen ser ut, steg för steg samt vilka tidsramar som gäller. Förvaltningen ser positivt på etableringen av en

sådan rutin och ser att detta är en viktig förutsättning för att valfrihetssystemet för brukaren ska vara så tydligt och transparent som möjligt. Förvaltningen ser också att det vore av värde att klargöra hur och var en sådan rutin ska utarbetas för att vara praktiskt förankrad hos stadsdelsförvaltningarna.

Det är viktigt, enligt förvaltningen, att för brukarna tydliggöra att den del av den föreslagna handlägningsprocessen som handlar om kartläggning med lägesbeskrivning och prognos inte innebär att brukaren beviljats insatsen bostad med särskild service. Det är i anslutning till detta av vikt att se över vilka rutiner som ska gälla vid en situation då brukaren framfört önskemål om framtida boende, erhållit en lägesbeskrivning och prognos men sedan får sin ansökan om bostad med särskild service avslagen då behov av insatsen ej bedöms föreligga. Förvaltningen anser att det kan vara av värde att uppmärksamma den enskilde på att detta kan inträffa.

Den process för den enskildes val av utförare som stadsledningskontoret föreslår förutsätter att insatsen kan verkställas genom att förmedlingsgruppen erbjuder och informerar den enskilde om möjliga alternativ. Förvaltningen vill dock uppmärksamma det faktum att det förekommer att en insats av olika anledningar inte kan verkställas inom rimlig tid, det vill säga att ett erbjudande inte kan tas fram inom tre månader. Förvaltningen anser att det därför behöver tas fram rutiner för eller på annat sätt klargöras hur en sådan situation ska hanteras och var ansvaret för verkställigheten vilar. Det är exempelvis viktigt att reda ut om ansvaret i sådana fall ligger kvar hos den centrala förmedlingsgruppen eller om det går tillbaka till stadsdelsförvaltningen. Likaså är det viktigt att vidare utreda hur situationer då den enskilde tackar nej till samtliga erbjudna alternativ ska hanteras. Vidare anser förvaltningen att det behöver finnas en rutin för hur brukares önskemål om verkställighet inom en verksamhet som inte ingår i valfrihetssystemet ska hanteras. Även här behöver ansvarsfrågan förtydligas.

Förvaltningen ser också positivt på att den enskildes val av boende görs i två steg där brukaren i ett första skede får möjlighet att uttrycka sina önskemål och i det andra skedet får välja mellan de alternativ som valts ut av den centrala förmedlingsgruppen. Detta bådär för att den enskilde får ett boende som på bästa sätt kan ge det stöd och den omsorg som den enskilde har behov av. Det är också positivt mot bakgrund av att en utförare i valfrihetssystemet inte ska kunna neka en enskild person plats.

Ersättningsystemet

Förvaltningen ser positivt på förslaget att LSS-pengen ska utgöra en fast andel av schablonen. För både utförare och beställare är då ersättningen på förhand bestämd och det är även tydligt för parterna vad denna LSS-peng avser att täcka. Förvaltningen finner också, av samma anledningar, att det föreslagna systemet med fasta ersättningar

respektive avdrag för gemensamhetslokaler för de olika insatserna är positivt. Beträffande nivån på de ersättningar som ska utges för gemensamhetslokalerna menar förvaltningen att dessa ligger något högt i förhållande till genomsnittliga faktiska kostnader för sådana lokaler. Stadsledningskontoret nämner i förevarande remiss att vissa verksamheter kommer att få mer och vissa verksamheter mindre i och med den föreslagna nivån på LSS-pengen om 95 %, likaså kommer vissa stadsdelsförvaltningar att få en större andel och vissa en mindre andel som kan användas för administration. Enligt stadsledningskontoret torde detta resultera i att vissa anpassningar måste göras för att nyttja resurserna på ett mer effektivt sätt. Förvaltningen vill i anslutning detta också föra fram att de föreslagna ersättningsnivåerna för gemensamhetslokaler kan innebära att ytterligare anpassningar måste göras inom stadsdelsförvaltningarna. Detta eftersom köpande stadsdelar kan vara tvungna att utge högre ersättning för lokalkostnader än tidigare då den faktiska kostnaden låg till grund för ersättnings storlek. I remissen då stadsledningskontoret redogör för de olika nivåerna för lokalkostnader för bostad med särskild service omnämns inte huruvida hänsyn, i beräkningarna, har tagits till den av kostnaderna för gemensamhetslokalerna som de boende själva numera ska vara med och betala i samband med hyran.

Ersättningarna för gemensamhetslokaler till de privata utförarna är, i remissen, beräknade och gäller per dygn/dag och plats. Förvaltningen anser att det behöver förtydligas huruvida detta gäller faktiska utförda dygn/dagar, det vill säga då den enskilde verkligen fått insatsen, eller om det är beslutade dygn/dagar som ligger till grund för den ersättning som utföraren erhåller för lokaler. I remissen framkommer också att de faktiska lokalkostnaderna kan tas ut vid försäljningar av platser till andra stadsdelar. Skälen till att dessa ska undantas från systemet med fast ersättning för lokalkostnader framgår inte. Förvaltningen menar att det kan finnas en risk för att ett sådant system kan bli administrativt krävande. Det är i vart fall av vikt att klargöra hur lokalkostnaderna i så fall ska beräknas och fördelas. Förvaltningen ser också att det kan vara svårt för både utförare och beställare att rent praktiskt och administrativt förena de två olika systemen för ersättning.

Förvaltningen är positiv till att LSS-pengen och de fastställda nivåerna ska gälla samtliga utförare i valfrihetssystemet oavsett regiform. I remissen framkommer att för det fall kommunfullmäktige fattar beslut om schablonhöjning så höjs pengarna motsvarande för alla utförare. Vid entreprenadupphandlingar ska även en klausul om indexuppräknning finnas med i avtalet. Förvaltningen vill här lyfta frågan om det för verksamheter på entreprenad skulle kunna inträffa att indexuppräknning sker i enlighet med avtalet men att inget beslut från kommunfullmäktige beträffande höjning av schablonen fattas, vilket får till resultat att verksamheter på entreprenad under kortare eller längre tid erhåller högre LSS-peng än verksamheter i andra regiformer. Förvaltningen anser att detta ytterligare bör ses över och

förtydligas. Det skulle också kunna leda till att dessa utförare får mer än 95 % av schablonen, vilket får konsekvenser för stadsdelsförvaltningarna. Inte heller torde ett sådant förhållande främja konkurrensneutraliteten mellan utförare.

Bilagor

- Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande – Förslag till ersättningssystem samt övergripande handläggning av den enskildes val i valfrihetssystem inom omsorgen enligt LSS om personer med funktionsnedsättning